

PANDÍON

2007:1 Årg. 23
tidskrift för fågelintresserade

Pandion utges av Frövi fågelklubb. Utkommer 3 ggr. årligen (april, augusti och december). Verksamhetsområde är Lindesbergs kommun.

Medlemsblad för Frövi fågelklubb

Ordf. Tommy Oscarsson,
Odonvägen 4, 711 33 LINDESBERG
Tel. 0581-12348
tommy.swarre@swipnet.se

Vice ordf. Mattias Rudenvall
Kolhusv. 1
711 31 LINDESBERG
Tel 0581-52009, 070-576 04 77

Kassör. Bo Dahlström, Karlslund,
Ullersäter, 718 92 FRÖVI
Tel. 0581-32213

Övriga: Per Axelsson, Lennart Sandberg, Tomas Haraldsson och Andreas Sandberg.

Försäljningsansvarig:
Mattias Rudenvall Kolhusv. 1
711 31 LINDESBERG
Tel 0581-52009, 070-576 04 77
mattias.rudenvall@swipnet.se

Medlemskap i FFK erhålls genom att betala 75:- på pg. 484 16 67-1. Ungdomar 4-16 år 25:-. Familjemedlem 10:-.

Klubbmästare: Ambulerande enl. lista

Klubblokal: IOGT/NTO-lokalen i Blixterboda.

Fågelrapporter skickas till:
Mats Andersson, Hagabergsliden 4,
711 31 Lindesberg
Tel. 0581-16274
058116274@telia.com
eller
Jan-Erik Malmstigen, Skomakargatan 6,
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-30252
malmstigen@swipnet.se

Redaktion och distribution för Pandion: Lennart Sandberg,
Tallbacksgatan 3, 718 33 FRÖVI
Tel. 0581-31573
lennart.sandberg@post.utfors.se

Adressändringar anmäler du till:

Bo Dahlström, adress se ovan.

Frövi fågelklubb hemsida:

[http:// birds.nu/ffk.htm](http://birds.nu/ffk.htm)

Omslaget: Stjärntmes, Bill Zetterström

Vårlyd och årstider i förändring

Hej på er alla fågelskådare ute i stugorna!

Nu är våren äntligen här igen och det är dags att ta sig ut i markerna med kikaren. På våren är det ju solen och allt som börjar vakna till liv igen som många uppskattar mest. Vi fågelskådare tycker att fåglarnas återkomst är det som våren framför allt symboliserar. Förutom allt ovanstående tycker jag att vårlyd är underbara. Koltrasten börjar sjunga på morgnar och kvällar, bofin-karnas sång som man hör överallt, gro-dornas spel vid sjöar och alla fjärilar och insekter som kommer farande i luften hör också våren till. Träden som börjar skifta i grönt och blommor som tittar upp ur marken är vackert för ögat. Våren innefattar mycket vackert och alla har vi vår egen favorit bland vårtecknen. Vi i Sverige har tur som får ha så mycket skiftningar i årstider. Vi är lyckligt lottade tycker jag. Många klagar över kyla, snö och regn men om vi hade stekhet året runt så skulle vi nog tröttna på det med och längta tillbaka till våra svalare perioder.

Med dagens klimatförändringar så kanske vi i framtiden inte kommer att ha så markanta årstidsskiftningar. Framtidens fågelfauna ser kanske helt annorlunda

ut och vissa arter kommer kanske att försvinna, både fåglar och andra djur. Vårlyden kommer då troligtvis att låta helt annorlunda. Det varmare klimatet kommer att leda till att vår snögräns dras mer och mer norrut och i och med det göra att vår medeltemperatur kommer att stiga. Detta kommer att ha stor påverkan på vår natur, och jag hoppas att vi i framtiden kommer att vara rustade för dessa förändringar om de blir verklighet.

Här i vår så har vi som vanligt ett späckat program som alla är välkomna att delta i. Hör bara av er till någon i styrelsen så informerar vi mer. Ni som redan är medlemmar kanske känner någon som är intresserad av fåglar och som ni kan ta med på någon av våra aktiviteter, alla är välkomna. Fler aktiva medlemmar är något som vi behöver i klubben.

Så ut i vårsolen och spetsa öronen riktigt och lyssna på alla vårens underbara ljud och framför allt spana efter fåglar.

Vi ses i markerna.

Ordföranden

Januariinventeringen 2007

Mattias Rudenvall

Det var den 23:e omgången av januariinventeringen som genomfördes i år!

Resultat

Totalt noterades hela 80 arter, jämfört med 68 arter 2005. Tack vare mycket mildt väder sågs många ovanliga vinterarter och inte mindre än fem arter var nya för januari; storskarv, sädgås, kricka, tofsvipa och ängsplärka! Saknades gjorde dock bland annat knölsvan, sothöna, rödhake och tretåig hackspett.

Totalt inkom 14 st rapporter:

Sören Adolfsson (SAN), Mats samt Stina Andersson (MAN+S), Bosse Carlsson (BCN), Håkan Johnsson, Sven Larsson (SLA), Jan-Erik Malmstigen (JEM), Jan Myhlback (JMK), Ingrid Schöldström, Tommy Oscarsson (TON), Mattias Rudenvall (MRL), Alf Söderström & Lena Fältström, Lennart Uske (LU), Per Zetterlund (PZD).

Observationer har även fåtts in från andra håll (t.ex. från klubbens hemsida och rapportsystemet Svalan), av följande rapportörer:

Johan Andersson (JOA), Per Andersson (PEA), Sven-Olof Eriksson (SOE), Anders Hjerling (AHG), Jonas Kling (JKG), Björn Lindberg (BLG), Hans Norelius, Bo Runesson, Andreas Sandberg (ASG), Lennart Sandberg (LSG), Ulla Wallin (UWN) och Per Wedholm.

Väder

Milt väder och barmark inledde året, och tack vare en mild december fanns mycket fågel kvar i markerna, främst södra kommundelen! Den 11:e föll första snön men mildvädret fortsatte så den blev inte liggande kvar. Tack vare blåsigt väder var flera sjöar och vattendrag öppna, som normalt fryser och det var inte förrän kring den 20:e som det blev kallt och det kändes som vintern kom på allvar. Nedåt -10 grader och ett rejält snötäcke avslutade januari månad.

Artlista

Häger

1 ex Oppboga 4:e (SOE, UWN), 1 ex Nedre Bosjön 5:e (gm JEM), 1 ex Hagaberg 6:e (MRL).

Storskarv

1 ex Vagnshäll, Stor-Väringen den 2:a (JEM). Första januarifyndet!

Sångsvan

Enstaka ex sedd på flera platser, t.ex. Stora och Lilla Lindesjön, Sällingesjön, Österhammarsjön, Finnåkerssjön (36 ex), Morskogasjön (15 ex) och Väringen. En flock om dryga 100-talet fåglar rastade i Sjömo-området, som mest 220 ex Korrvike den 8:e. Dessutom 12 ex över Mårdshyttan den 12:e (Håkan Johnsson) och 26 över Blåsåsen den 3:e (SOE).

Kanadagås

En stor flock rastade vid Sjömosjön/Nederby under månaden, som mest sågs 1100 ex 1:a (JEM) och 850 ex 4:e (SOE, UWN). I området kring Ullersättersviken och Hinsebergsbron, Frövi sågs upp till 67 ex 10-18:e (JEM mfl). Dessutom 2 ex Finnåkerssjön 2:a (SLA), 13 ex Mon, Finnåkerssjön 3-4:e (SLA, JEM), ca 10 ex Dalkarlshyttan, Lindesberg 5:e (SAN), 2 ex förbifl Sörängarna 13:e (JKG).

Grågås

1-2 ex i Sjömo/Nederby-området 1-13:e, och som mest 4 ex den 6:e (MRL).

Sädgås

1 ex Nederby 1:a (JEM), Västvalla 2:a (SOE) och Korrvike 13:e (MRL mfl). Första januarifyndet!

Vitkindad gås

10 ex Nederby 1:a (JEM).

Gräsand

Som vanligt stora flockar kring Frövi, som mest 530 ex Vibyviken 31:a (JEM) !
Dessutom 195 ex vid Strandpromenaden i Lindesberg den 1:a (MAN) samt 70 ex Oppboga 27:e (SOE).

Kricka

1 honf. Frövifors reningsdammar 3:e (MAN), 13:e (SOE, UWN) samt 29:e (MAN). Första januarifyndet!

Knipa

Enstaka sedda södra kommundelen (Storströmmen, Ringaby, Oppboga, Sjömosjön) samt Stora Lindesjön och Ullersättersviken, Väringen. Inga stora flockar rapporterade.

Vigg

1 hona Sjömosjön 4:e (SOE, UWN) samt 6:e (BLG).

Storskrake

Enstaka sedda vid Finnåkerssjön, Blåsåsen, Väringen och i vattendragen kring Lindesjön samt Sjömosjön. Stora flockar var 60 ex Ullersättersviken, Väringen 13:e och 110 ex samma lokal 16:e (JEM) !

Havsörn

Ett flertal havsörnar sågs i januari, främst i Sjömo-området (3-4 olika) och kring Stor-Väringen. Tre ex rastade t.ex. på Vagnshäll, Väringen den 11:e och det är mycket möjligt att det är samma fåglar som rör sig runt vattendragen.

Dessutom 2 2K+ Sällingesjön 1:a (MRL), 1 2K+ str N Finnåker 1:a (SLA) och 1 2K str N Lindesberg 27:e (JMK).

Fjällvråk

Minst två ex sågs i Sjömo-området till den 13:e. 1 ex Sällingegärdet 1:a (SLA) samt 4:e (SOE, UWN), 1 ex Fellingsbro K:a 6:e (MRL), 1 ex Fänninge 13:e (ASG, LSG).

Blå kärrhök

Två honfärgade fåglar höll sig i Nederby-området 1-13:e (flera observatörer) och även en hane sågs den 4:e (SOE, UWN).

Ormvråk

1-2 ex kring Sjömosjön hela månaden, 1 ex Sällingegärdet 4:e (SOE, UWN), 1 ex Rya 5:e (MAN) samt 2 ex 12:e (JKG), 1 ex Fänninge 5:e (Bo Runesson), 1 ex död Norrbyhammar 24:e (SOE) och 1 ex Bertilsbro 28:e (JEM).

Kungsörn

1 ad str NV Finnåker 1:a (SLA), 1 2K förbifl Bläsåsen 10:e (JEM), 1 ex Sörmogon 13:e (BCN) och 1 ex Morskoga 13:e (TON).

Orre

2 ex Östra Öskevik 7:e (Hans Norelius), 3 ex Kalvhöjden, Lindsberg 11:e (JKG), 2 ex Svartjärmsmossen 12:e (Per Wedholm), 1 ex Uskaboda 13:e (LU) samt 14:e (Håkan Johnsson) och 5 ex Oppäsen 29:e (SOE).

Tjäder

1 tupp Kalvhöjden 11:e (JKG).

Vattenrall

Hörd Hagabergs reningsdammar 3:e (JEM) samt 17:e (AHG).

Tofsvipa

1 ex förbiflygande Nederby 6:e (BLG). Första januarifyndet!

Fiskmå

1 ad Sällingesjön 1:a (MRL) och 1 ex Råsvalen 2:a (JKG).

Gråtrut

1 ex förbifl Hinsebergsbron, Frövi 10:e (SOE).

Sparvuggla

1 ex Dalhagen 25:e (Alf Söderström & Lena Fältström), 1 ex Tvärsjön 27-28:e (SLA).

Kattuggla

Ett ex ropande Brotorp, Sällinge i slutet av månaden (Ingrid Schöldström).

Gråspett

1 hane på talg Södra Norrby 18:e (HJN).

Pärluggla

1 ex rop Slytermossen 3:e (HJN).

Mindre hackspett

1 ex Hagabergsliden, Lindsberg 6:e (MAN), 1 ex Kofallskogen, Frövi 13:e (ASG, LSG), en hörd Rynninge (Bo Runesson) och en hörd Skomakargatan, Frövi 28:e (JEM).

Turkduva

1-2 ex sedda 2-22:a vid Storgatan, Fellingsbro, och som mest 4 ex den 3:e (SOE, UWN) och 13:e (ASG, LSG).

Forsärla

Ett ex sågs vid Frövifors reningsdammar 3:e (KJN), 4:e, 10:e och 29:e (MAN) samt vid Övre Dammen den 10:e (JEM).

Sidensvans

Enstaka rapporterade (elva observationer på Svalan) och inga riktigt stora flockar. Som mest 40 ex Lindsberg den 23:e (TON).

Strömstare

1 ex Vasselhyttan 1:a (JKG), 1 ex Frövifors 10:e (SOE), 1 ex Mårdshyttan 13:e (Håkan Johnsson), 4 ex golfbanan, Lindsberg 28:e (JMK) och 1 ex samma lokal 30:e (PZD).

Gärdsmyg

Hörd vid Hagaberg hela månaden (JEM mfl). Även rapporterad från Tvärsjön 1:a (SLA), Frövifors 4:e (MAN) och 9:e (JEM), Hagabergsliden, Lindsberg 4:e (Stina Andersson), 2 ex Grindtorp, Lindsberg 6:e (Hans Norelius), Lia-skogen 8:e (JEM, AHG), Hinsebergsbron 10:e (SOE), Finnåkers kursgård 30:e och

Björktrast

Liksom sidensvansen var det inga större flockar rapporterade utan mestadels under 50 ex. Största flock var 118 ex Sörängarna den 6:e (TON) och 106 ex Mon, Finnåkerssjön 2:a (SLA).

Rödvingetrast

1 ex Nederby 5:e (MAN).

Ängspiålräka

1 ex Österhammarssjön 1:a (SLA). Första januarifyndet i kommunen!

Svarthätta

1 hona Hedvägen, Frövi 1:a (JOA).

Varfågel

Många rapporter! Sedd vid Nederby/Västvalla/Sjömo, Sällingesjön, Österhammarssjön, Änggården, Hagaberg, Fänninge, Rynningefors, Rynninge, Sörängarna, Finnåkerssjön, Östra Löa, Rya, Västra Bor, Vingelbacken och Björkasjön.

Skäggmes

4 ex Hultasjön 6:e (JMK).

Korp

Större flock var 50 ex vid soptippen, Södra Måle den 7:e (MAN).

Nötkråka

2 ex Grindtorp, Lindsberg 6:e (Hans Norelius).

Stare

12 ex förbifl Nederby den 13:e (TON) samt 2 ex stationära Nederby och Västvalla samma dag (TON, SOE, UWN).

Bofink

Vid Skomakargatan och Tallbaksgatan, Frövi sågs upp till 7 ex hela månaden och likaså 1-2 ex Hagabergsliden, Lin-

desberg 10-21:a (MAN mfl). Dessutom några enstaka obsar från andra ställen i Lindsberg och Frövi. Även 2 ex Grönbo den 28:e (BCN).

Bergfink

Fåtaligare än bofinken denna vinter. I Frövi sågs 1 hane vid Hinsebergsbron 13:e (JOA, PEA), Näsbygatan 19:e (AHG) och 22:a (JEM) samt Skomakargatan 25:e (JEM). 1 hane Gusselby 20:e (JKG).

Steglits

Enstaka ex i Lindsberg, Fellingsbro, Medinge, Brotorp/Sällinge och Frövi. Som mest 5 ex Odonvägen, Lindsberg den 7:e.

Tallbit

3-5 ex Lilla Mättjärn 2:a (Alf Söderström & Lena Fältström).

Mindre korsnäbb

Enstaka ex på flera lokaler, som mest 15 ex Tvärsjön den 1:a (SLA).

Större korsnäbb

3 par Stenmalmen den 30:e (JEM, AHG).

Grönsiska och Gråsiska

Tillfälliga rapporter på båda arterna även om gråsiska var talrikare både i antalet fåglar och observationer. Som mest rapporterades 20 grönsiskor i Frövi den 2:a (JEM) och gråsiska hade största flockar på 115 ex Finnåkerssjön den 2:a (SLA) och 120 ex Västvalla den 8:e (SOE). Annars sågs som regel antal på 10-50 ex.

"Brunsiska" (cabaret)

1 ex Gusselby 1:a (JKG) samt 1 ex Skomakargatan/Frövi 15:e (JEM).

Snösiska

1 ad hane Skomakargatan/Frövi den 17:e (JEM), 1 ex Odonvägen/Lindesberg 18:e (TON), 1 ex Hagabergsliden/Lindesberg 20-22:a (MAN+S), 1 honf + 1 hane Gusselby 20:e (JKG), 1 ex Hedvägen/Frövi den 21:a (JOA), 1 ex Grönbo 27-28:e (BCN).

Stenknäck

Ca tio rapporter om enstaka ex i Lindesberg, Frövi och Fellingsbro.

Snösparv

1 ex Nederby 13:e (ASG, LSG).

Kanadagäss och sångsvanar vid Korrvike 13/1. Foto: Mattias Rudenvall

Fågelbordstävling vintern 2006-2007

Tommy Oscarsson

Årets fågelbordstävling lockade 15 deltagare som lämnade in 11 fågelbord. Totalt noterades 34 olika arter samt en ras (brunsiska). Deltagarantalet och fågelborden var lika med fjolåret men en art mindre noterades i år.

Ingen ny art för tävlingen noterades.

Tävlingen har pågått i sju år och under de åren har det noterats 45 olika arter samt en ras (brunsiska).

Årets vinnare blev **Jan-Erik Malmstigen** som lyckades få ihop 25 arter grattis! Ett pris i form av boken "Det stora året" av Mark Obmascik, kommer att delas ut vid lämpligt tillfälle.

De arter som noterades vid samtliga bord var: Grönfink, pilfink, blåmes, talgoxe.

År	deltagare	fågelbord	arter
00-01	8	8	26
01-02	14	15	35
02-03	17	18	37
03-04	16	14	33
04-05	14	11	37
05-06	15	11	35
06-07	15	11	34

Reflektioner

Ovanligt många snösiskor noterades under tävlingen fyra stycken. Likaså har det varit mycket gråsiskor i vinter vid matningarna. Större hackspetten brukar vara vanligare vid fågelborden men inte i år, bara fem av de elva deltagarna hade den. Turkduva sågs vid två fågelbord. Det var andra året i rad för den arten. Arter/raser som bara sågs vid ett fågelbord var: Tofsmes, trädkrypare, stjärtmes, korp samt brunsiska. För mer info se tabellen över de olika borden.

Ett stort tack till samtliga fågelmatare som deltog och väl mött nästa år.

	Arter	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Sparvhök	1		1	1	1		1				
2	Tamduva	1	1	1	1	1	1		1			1
3	Turkduva		1		1							
4	Gröngöling				1	1					1	
5	St.Hackspett	1	1		1	1	1					
6	Sidenssvans		1	1	1				1	1		
7	Koltrast	1	1		1		1	1			1	
8	Björktrast	1	1		1						1	
9	Entita	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
10	Tallita	1						1	1	1		
11	Tofsmes							1				
12	Svartmes	1		1		1	1	1		1		
13	Blåmes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	Talgoxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Stjærtmes			1								
16	Nötväcka	1	1	1	1	1	1	1	1		1	
17	Träckrypare	1										
18	Nötskrika	1						1		1		
19	Skata	1	1	1	1	1	1	1	1			1
20	Kaja		1	1	1	1	1		1			1
21	Kråka		1	1	1	1		1	1			1
22	Korp										1	
23	Gråsparv		1		1		1					
24	Pilfink	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Bofink	1	1	1		1	1			1		
26	Bergfink	1		1		1						
27	Grönfink	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
28	Steglits	1		1		1						
29	Grönsiska	1	1	1	1	1	1		1	1		
30	Gråsiska	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
31	Snösiska	1	1	1						1		
	Brunsiska			1								
32	Domherre	1	1	1	1	1	1	1		1		
33	Stenknäck	1							1			
34	Gulsparv	1	1	1		1	1	1	1	1		1
	Totalt	25	22	22	21	21	18	17	16	15	10	9

Fågelbord	
1. Jan-Erik Malmstigen 25 arter.	2. Hans och Gunilla Nilsson 22 arter.
3. Tommy och Joel Oscarsson 22 arter.	4. Ulf Jacobsson 21 arter.
5. Bosse Dahlström 21 arter.	6. Per Axelsson 18 arter.
7. Ulla Wallin och Sven-Olof Eriksson 17 arter.	8. Kajsa Grebäck 16 arter.
9. Bosse Carlsson 15 arter.	10. Kjell Mattsson 10 arter.
11. Roland och Siv Oscarsson 9 arter.	

Vinterracet 2007-01-13.

Sven-Olof Eriksson

Det var det trettonde året i rad som Frövi fågelklubb körde vinterracet. Klart fint väder med rätt hård sydvästlig vind. Termometern vilade runt plus- minus noll hela dagen. Den snö som kom den 10/1 var försvunnen. Alla hade stora förväntningar för det hade varit snöfritt och det hade setts mycket fågel innan den tionde men snöfallet hade skrämt bort en hel del fågel. Inget att göra åt. Vi var femton deltagare som bildade nio lag som kämpade mot den hårda blåsten.

Strategierna var som vanligt, en tur med bil eller en promenad för att kolla de

välmatade fågelborden, sedan bar det av till Västvalla, Nederby, Sjömosjön och Rynninge i hopp av att få någon rov-, and- eller gåsfågel.

Tre nya arter blev det för i år: Sädgås, kricka och snösparv. Under de tretton år som racet har pågått så har det setts åttionio arter.

Dagen avslutades som sig bör vid pizzerian Glamour, där de sex lagen, redogjorde för sina fynd under intagandet av en god pizza.

Vi ses om ett år igen!

Kommenterande artlista.

Sångsvan: 120 ex Korrvike. 18 ex Finnskärssjön,

Sädgås: 1 ex Korrvike.

Grågås: 1 ex Korrvike.

Kanadagås: 700 ex Korrvike, 5 ex Hinsebergsbron.

Grågås x kanadagås= 3 ex Korrvike.

Havsörn: 2 adult + 1 2KStorvåringen, 1 2K Hagaberg.

Blå kärnhök: 1 ex hona, 1 ex 2K Nederby.

Ormvårk: 2 ex Nederby (Kullen), 2 ex Rya, Lindsberg.

Fjällvråk: 2 ex Västvalla, 1 ex Nederby, 1 ad Fellingsbro k:a, 1 2K Fänninge.

Kungsörn: 1 ex Morskoga

Mindre hackspett: 1 ex Kofallsskogen, Frövi.

Björktrast: 54 ex Västvalla.

Bofink: 2 ex Tallbacksgatan, Frövi.

Bergfink: 1 ex vid Hinsebergsbron, Frövi.

Steglits: 1 ex Odönvägen, Lindsberg.

Mindre korsnäbb: 5 ex Huntorpssjön.

Varfågel: 1 ex Västvalla, 1 ex Nederby, 1 ex Rynningefors, 1 ex Näset (Finnskärssjön).

Stare: 2 ex Västvalla. 12 ex Nederby.

Snösparv: 1 ex Nederby..

